

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 48 (4276) 1959 ч. март 7, суббота | өртөз 20 коп

РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдарының түңнелдериниң дугайында

РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдар талазы-биле

Төп соңгулда комиссиязының ДЫҢНАДЫ

1959 чылдың март 1-де, дыштаныр күнде, РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге ээлчегин соңгулдар РоссияныҢ Совет Федеративтиң Социалист Республикасына болуу эртен.

РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдарының түңнелдериниң дугайында долу мөдөзлөри соңгулдарының бүтүлө округ комиссияларында Төп соңгулда комиссиясы алган. Бүтү соңгулда округтарының талазы-биле соңгулдарының нити саны 77 миллион 392 муң 879 кижи болган. РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге депутаттар соңгулунга 77363361 кижи киришкен, ол болза соңгулдарының нити санының 99,96 хуузу болуп турар.

Бүтүлө соңгулда округтарында РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге депутаттарында кандидаттар дөң 77070519 соңгулдар болуу, ол болза бадылааның киришкен соңгулдарының нити санының 99,62 хуузу болуп турар. Депутаттарга кандидаттарга 292444 кижи ууру бадылаан, ол болза бадылааның киришкен соңгулдарының нити санының 0,38 хуузу болуп турар. «РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдар дугайында Дүрүмүн» 79 чүүлүн багулар 398 билетенин кижи чөп деп санаан.

РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдарының түңнелдериниң дугайында бо сан-мөдөзлөр болза, совет социалист демократияны тилгезини, Совет Эвилелиниң Коммунист партиязы болган оон Ленинниң Төп Комитетин доңгалдыр Россия Федерациязының ажылчы чоннарының чыгыс элтинин болган сырый кыттышканының бүтүрелин херечили болуп турар. Коммунисттерин болган партия бежигүү эвентерин ууручу блогуну кандидаттары дөң бир эл-сепкилди бадылаан-биле ажылчылар, колхозчулар, ууручу интеллигенция—республиканың бүтүлө соңгулдары коммунизм тургузар талазы-биле коммунист партияны салган ууру соңгулдары амыралга боттандырылган, СЭКП-ниң XXI съездинин бадылааны чеди чыл планын оңалдырып хууһа бетинде күөсөдирине боттарының белени көргүсөккөн.

Соңгулда округу бүтүрүүн талазы-биле материалдарын хыпач көргөш, «РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгулдар дугайында Дүрүмүн» 38 чүүлүн багулар бүтүлө 835 соңгулда округтарының талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге соңгултурган депутаттары Төп соңгулда комиссиязы бүтүрүккөн.

Соңгултурган депутаттар коммунисттерин болган партия бежигүү эвентерин блогуну кандидаттары болуулар турар. РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге депутаттарының составыга 33,2 хуу херэеженер, 32,6 хуу партия бежигүү эвентер, бүтүрүлгө шуут ажылдап турар 379 ажылчылар болган колхозчулар соңгултургулаан.

Тыва автономнуг област РСФСР-ниң Дээди Сөвөдиге депутаттары СЭКП обкомунуң ийги секретары Александр Васильевич Андринов соңгултурган.

Совет Эвилелиниң Коммунист партиязының Төп Комитетиниң Бирги Секретары болган Совет Социалист Республикаларың Эвилелиниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы

Эш Никита Сергеевич ХРУЩЕВКА

МОСКВА

Эртим эш Хрущев!

Эрткен чылдың күзүндө бистин төлөзлөривс Совет Эвилелинге найыралдыг аян-чоруну кылып чоран эде ырак эвес келер үдө Силерниң Польшага аалчы кылдыр көөрүстүң талазы-биле чүректин ханымында бистин күөсөдирине элзеткен болгай бис.

Ам, Силерниң мичалардагы чөпчөзөөннөри барымдалааш, Совет Эвилелиниң Силер баштаан Партия-Чазак төлөзлөрүн бо чылдың июлда Польшага найыралдыг аян-чоруну чеди чыл келерин чүректин ханымында чапал тур бис.

Силерниң төлөзлөрүн бистин чуртуууска келери Ууручу Польшаның катал төртүтүнгениниң он беш чыл болган оон байырларынга киржип-биле дүгүз берин деп күөп турар бис.

Силерниң болган Совет Эвилелиниң бүтү Партия-Чазак төлөзлөрүн бистин чуртуууска келери болза бистин партияларымысты болган бистин ууруларымысты харлааштырып турар сырый найыралдыг болган амы-хууна чыгыс элтин холбаазын улам ууру-биле бежыдар дээринге бүтүрүп турар бис.

Польшаның Каттышкан ажилчин партиязының Төп Комитетинден—ПНАП ТН-ның Бирги секретары В. ГОМУЛКА, Польша Улус Республиканың чазаннаан—ПУР-нуң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Ю. ЦИРАННЕВИЧ.

1959 ч. февраль 28.

Польшаның Каттышкан ажилчин партиязының Төп Комитетиниң Бирги секретары

Эш Владислав ГОМУЛКАГА

Польша Улус Республиканың Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы

Эш Юзеф ЦИРАННЕВИЧЕГЕ

ВАРШАВА

Эртим эш Гомулка!

Эртим эш Циранкевич!

1958 чылдың ноябрда бистин дугуружуп алганмыс багулар Совет Эвилелиниң Партия-Чазак төлөзлөрүн Польшага найыралдыг аян-чоруну кылып чөдө бөзүп, ууручу Польшаның катал төртүтүнгенини он беш чыл оон байырларынга ол төлөзлөр киришкен дөң, бо чылдың июлда боттандырган турар деп санадан турар силерниң найыралдыг чагаарың алган бис.

СЭКП-ниң Төп Комитетин болган Совет чазак силерниң ол саналарың ууру сепкил ханымыкы-биле хуулап ап тур, ычанган СЭКП ТН-ның Бирги Секретары, ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы баштаан Совет Эвилелиниң Партия-Чазак төлөзлөрүн 1959 чылдың июлда чорудар бис.

Бистин бот-боттарымысты шуут харлаашаларың тударымыс болган ууруларымысты бистин партияларымысты болган бистин чуртууларымысты ууруларың аразында найыралдыг болза амы-хууна чыгыс элтин улам ийи бежылаарыңа дузаны чидирер деп, бис база, силер-биле дөң бөтүрүп турар бис.

Амы-хууна байыр-биле!

СЭКП Төп Комитетинин Бирги Секретары, ССР Эвилелиниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. ХРУЩЕВ.

1959 чылдың март 3.

Тыва автономнуг областың колхозчуларының, СТС-тер болгаш совхозтар ажилдакчыларының база көдээ ажил-агыйның тускай эртемниглериниң 1959 чылда социалистиг хулаалгези

Тыва автономнуг областың көдээ ажил-агыйның ажил-ишчилери бистин чуртуу бүтү ажилчы чоннары ышкан СЭКП-ниң XXI съездинин тогулду шитирлерин көстүп көрбөзүн политиктиг болгаш күш-ажылчы ишпейлиг чорутуу көдүрүшкүнү-биле уткан болган көдээ ажил-агыйны хөгжүдериңиң чеди чыл планын хууһа бетинде күөсөдириниң талазы-биле социалистиг хулаалгезин ап турар.

Партияны болган чазактын хүн бүрүдө көргүзүп турар дуулаалымын ачыы-биле база көдөзүн ажил-ишчилериниң күөсөдириниң-биле бистин област 1958 чылда көдээ ажил-агыйны хөгжүдериңиң чамдык эки түңнелдерин чедип алган, тараа, мал ажылчыны продуктуларын бүдүрерин көүдөсткөн, ол болза, 5,5 миллион пуд тарааны, 10,259 тонна ээтти күрүңгө саклап болган дужаар, сүт болгаш эт сактап алышкынының планын ажыр күөсөдир арганы берген.

Сүт саалазының талазы-биле дээр көргүзүлгө «Элгес», «Мелегей», «Өк» совхозтар, бир саар инеке онааштыр 2 муң болгаш оон-даа хой кү сүтү саан алган Бин-Хем районунуң «Кызыл тараачын» колхозунуң Туран сүт-бараан фермазы чедип алган.

Областа мал ажылчының мастерлериниң саны өскөн, оларның иштинде инек бүрүзүнө онааштыр 2000 болган оон-даа хой кү сүт саган 30 саанчылар, 1400 килограммдан хой сүт саган 150 саанчылар бар.

Эрзин, Өвүр, Тес-Хем, Бин-Хем районнарының колхозтары болгаш областың совхозтары дүк бүдүрүшкүнү элзеп көүдөсткөн. Оон-биле кады «Элгес» совхозуну муракчы хойжуларын эштер Чооду Чалбаа, Күжүтө Кызыл-оол хайнак хой бүрүзүндө 4,5—5 кг, а эш Монгуш Хемер-оол 8,5 кг, Тес-Хем районунуң «Чодураа», «Ак-Эрик» колхозтарының хойжулары эштер Ак-оол, Шимет Шимек 3,2—3,5 кг, Чоон-Хемик районунуң «Октябрь 30 чылы» колхозунуң хойжузу эш Сандык 4,3 кг, Өвүр районунуң «Торгалы» колхозунуң хойжулары эштер Донгак Седил, Донгак Комбуй-оол 4,7 кг дүктү кырып алган.

Муракчы инек кадарчылары: Чоон-Хемик районунуң Сталин аттыг колхозунуң инекчин эш Тиртик, Сүт-Хол районунуң Киров аттыг колхозунуң инекчин эш Аняй-оол, Ууру-Хем районунуң «Күш-ажылдын хосту» колхозунуң инекчилери эштер Сундуй, Балдан малдың семиртигезин эки организашкан, олар 1958 чылда дуң-хүн иштинде 1000—1250 грамм ортумак деңиз немелдезин алган. Эткир мал ажылчы хөгжүдериңиң Каз-Хем районунуң «Тингелге» колхозу, Танды районунуң «Совет Россия» колхозу, Чоон-Хемик районунуң «Октябрь 30 чылы» колхозу, Бин-Хем районунуң «Кызыл тараачын» колхозу эки түңнелдерин чедип алган, олар бир инеке ий болгаш оон-даа хой бызааларын чыгыштырып эмирин өстүргөн болгаш хол-биле эмирин өстүргөн бызааларың деңизинге доолаага 80—120 килограмм хой дириг деңизилг бызааларын алган болгаш чарыдааларын үш катал кудулашкан.

Оон-биле кады чамдык колхозтар болгаш совхозтар көдээ ажил-агый продукциязын бүдүрерин көүдөстүп талазы-биле бар турар куурааларың ам-даа багай ажилдап, эт, сүт, дүк бүдүрериниң планын күөсөдир турарын минир херек. Ууру болгаш чаш малдың буур чорудууна ууру чидирелер ам-даа болдуруп турар, төртүр малдың кызырлар чоруну бежип болгаш чаш малды херек кырында өстүрүп алыр деңизил куду. Хаван ажылчы, эткир мал ажылчы болгаш куш ажылчы хөгжүдериңиң колхозтарың болгаш совхозтарың хой кезин чорутуп кинээлге салбайн турар. Сорттуг үрзин ажылчының талазы-биле ажил багай байдалда турар, тарылаа элзештирилгелери амга чедир негептериниз болгаш шигээттинин алдында, ховуларын чечимдер болгаш сугаттыг черлерин ажилдап талазы-биле ажил багай чорутуулар турар. Мал чечимдерин баазы ам-даа кошок бажылдагының база сипен тарылаагының, шынааларын болгаш оларын экижидерин айтыртылар кедергей оожум шитирлеттин турар.

Эт, сүт, дүк, чуртуулар бүдүрерин элзеп көүдөстүрүп, тарылаа шөдериң калбартырыңа болгаш көдээ ажил-агыйның бүтү куурааларың дүжүтүүн бежидеринге таарымчалыг, ам-даа ажилдаага кирбөөн ууру аргалар колхоз, совхоз, СТС, мал ажылчыны фермазы, бригада бүрүзүдө бар деп санап турар бис.

Бистин хулаалгезис, эр херэежен колхозчу, СТС, совхозтар ажилдакчызын бүрүзүн, бистин областың көдээ ажил-агыйның тускай эртемниглериниң хулаалгези болза, куш-ажылдың болгаш хойгерилерин, эр өвөш чарыдаалары-биле көдээ ажил-агыйның ажилдаагы 100 гектар черлеринге онааштыр хой санын продукция бүдүрери дээр 1959 чылда ажил-агыйн улап баштаары болур.

Көдээ ажил-агыйның ажилдакчыларының област чөвүлел хуураалың киржикчилери бистер Совет Эвилелиниң Коммунист партиязының XXI съездинин тогулду шитирлерин күөсөдир талазы-биле бистин соңгулдарымысты чуулаашкан база боттарымысты аргаларымысты санал көргөш, чеди чыл планын 5—6 чылдарга күөсөдир деп хулаалгези боттарымыска ал, дараазында көргүзүлгө 1959 чылда чедип алыр дээр социалист чарышты калбартырыңа Тыва автономнуг областың бүтү эр, херэежен колхозчуларын, СТС-тер, совхозтар ажилдакчыларын, көдээ ажил-агыйның тускай эртемниглерин кыйгырып тур бис.

МАЛ АЖЫЛЧЫНЫҢ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

1959 чылда колхозтарга болгаш совхозтарга эт бүдүрерин 1,6 катал, сүтү болгаш дүктү 1,3 катал көүдөстүрүп болган нитиниң муыстыг бола малының баш санын 15 хуу, оон иштинде инектерин 17 хуу, хойларын 20 хуу, хаванарының 30 хуу өстүрерин хандыр.

Эткир-сүтүк уламышкынының бир саар инек бүрүзүнө онааштыр сүт саалазын колхозтарга 1200 болган совхозтарга—2000 кг, оон иштинде «Элгес», «УТКА»-ны 25 чылы, «Өк» совхозтарга 2200 кг чедир. Бир хой онааштыр ортумак дүк кыргылазын колхозтарга 2,0 кг болгаш совхозтарга—3,0 кг чедир.

Тыва автономнуг областың көдээ ажил-агый ажилдакчыларының област чөвүлел хуураалың өмүңээзинде президиум кежижирини ал салган.

Кызыл хоорай Сөвөдиниң бирги сессиязы

Ажилчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Сөвөдиниң төскү чыгышын бирги сессиязы болуп эртен. Сессияга манат комиссиязыны илеткелни дыңнаан болган организаштыр айтырларың база соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин чуулаашкан. Сессия ажилчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Сөвөдиниң күөсөдир комитетиниң даргазына эш С. К. Чанзан-оолу, даргазының орадакчызына эш Л. А. Забоити, секретарына эш Ф. А. Житовту, бежигүүнөргө эштер Н. К. Курбакуйи, А. С. Борбак-оолу, В. А. Гневывшаны, С. К. Хертекти, Н. Б. Балчыи-оолу, Н. Ф. Ишунини, В. А. Кочетовту, А. И. Гончаренону, Р. С. Гилмөдованы болгаш А. М. Самойленкоу сонгаан.

Сессия хоорай Сөвөдиниң моон алданга доктаамал комиссияларын тургузган: ууру өөредилгениң, кадык камгала болган социализмдыгының, коммунал ажил-агый болгаш чагайжылдыга-туугуну, чуртаалга болган куурааларың туууну, үлестүр, транспорт болган харлаашың, бөжөт-саң-өөнү, садыг болган хей-нигити чечимизиниң, куурааларың чырыдымыкын, күш-культура болган спорттун база хей-нигити курум-чурум камгалаалың.

Сессия хоорай Сөвөдиниң ууру өөредилгениң эртемниглеринге эш В. А. Гневывшаны, кадык камгала кылдызың эртемниглеринге эш Гончаренону, саң кылдызың эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чырыдымыкын кылдызың эртемниглеринге эш В. Г. Тома-ны, план комитетиниң даргазына эш А. И. Балакенин, социализмдыгы кылдызың эртемниглеринге эш Я. И. Колодейни, нити кылдызың эртемниглеринге эш С. И. Тихоновту болгаш капталга тууду бөлүүнүң начальнигине эш С. Н. Голуновту бадылаан.

Соңгулдарың чыгыштарын күөсөдириниң хемчеглерин ажилдап кылгаш, дараазында сессия бадылаарың сессия хоорай Сөвөдиниң эртемниглеринге эш Н. Ф. Ишунини, коммунал ажил-агый кылдызың эртемниглеринге эш А. С. Гапоновту, шагдаа кылдызың на-чальнигине эш В. А. Кочетовту, куурааларың чы

Ажылчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Совединге 1959 чылдың март 1-де соңгуттурган депутаттарның Д А Н З Ы З Ы

Чижиков Иван Яковлевич — Кал-Хеминиң соңгу таламы № 1 соңгу-да округу.
Чепрасов Геннадий Иванович — Кал-Хеминиң мурнуу таламы № 2 соңгу-да округу.
Сибиряков Дмитрий Николаевич — Мало-Енисейскаяның № 3 соңгу-да округу.
Шушунуов Борис Александрович — Горюхотун № 4 соңгу-да округу.
Голубев Николай Иванович — По-граничныйның № 5 соңгу-да округу.
Шербань Николай Андреевич — Полеваяның № 6 соңгу-да округу.
Паликин Михаил Алексеевич — Водопроводныйның № 7 соңгу-да округу.
Воробьев Василий Степанович — Чагытайның № 8 соңгу-да округу.
Житков Петр Алексеевич — Чай-лагынның № 9 соңгу-да округу.
Копылов Анна Ивановна — Беспазовтун № 10 соңгу-да округу.
Релина Нина Валерьевна — Степаяның № 11 соңгу-да округу.
Семенов Михаил Николаевич — Кривотун чөөн таламы № 12 соңгу-да округу.
Скобелкин Михаил Иванович — Чедериниң № 13 соңгу-да округу.
Антипина Валентина Васильевна — Юбилейниң № 14 соңгу-да округу.
Белоголова Людмила Степановна — Кривотун № 15 соңгу-да округу.
Бушув Василий Александрович — Пролетарскаяның чөөн таламы № 16 соңгу-да округу.
Салынияз Елизавета Барандаевна — Красновардейскаяның чөөн таламы № 17 соңгу-да округу.
Семкин Иван Александрович — Кривотун барын таламы № 18 соңгу-да округу.
Немалышев Михаил Григорьевич — Ново-Удичныйның № 19 соңгу-да округу.
Парилов Алексей Петрович — Подгорныйның № 20 соңгу-да округу.
Дериглазов Станислав Лаврентьевич — Транспорттун чөөн таламы № 21 соңгу-да округу.
Манова Александра Петровна — Медицинскаяның № 22 соңгу-да округу.
Гончаренко Александра Кирилловна — Авиационный чөөн таламы № 23 соңгу-да округу.
Клюев Василий Иванович — Авиационный ортоа № 24 соңгу-да округу.
Трухин Глеб Дмитриевич — Авиационный мурнуу таламы № 25 соңгу-да округу.
Кыргыз Серенмаа Тонхитовна — Транспорттун барын таламы № 26 соңгу-да округу.
Васильева Елена Павловна — Транспорттун мурнуу таламы № 27 соңгу-да округу.
Калзан Оян Лагбаевич — Енисей-скаяның № 28 соңгу-да округу.
Бальчир-оол Кузума Балчи-рович — Красновардейскаяның барын таламы № 29 соңгу-да округу.
Бурлин Николай Иванович — Болотныйның чөөн таламы № 30 соңгу-да округу.
Алдын-Херел Алексей Хуренович — Күш-культураының № 31 соңгу-да округу.
Рыженкова Галина Ивановна — Школының № 32 соңгу-да округу.
Забоева Лидия Алексеевна — Ко-четовтун чөөн таламы № 33 соңгу-да округу.
Чимий-оол Алексей Хуневич — Интернационалының № 34 соңгу-да округу.
Аранчин Юрий Луджалович — Советскаяның № 35 соңгу-да округу.

Курбатский Николай Кузьмич — Сохотун № 36 соңгу-да округу.
Беленков Василий Иванович — Пролетарскаяның № 37 соңгу-да округу.
Ладанова Вера Лукинична — Му-гунтун № 38 соңгу-да округу.
Фридрихова Любовь Ивановна — Шевченко чөөн таламы № 39 соңгу-да округу.
Сельмешев Николай Палари-нович — Родионовскаяның № 40 соңгу-да округу.
Коршунов Юрий Евдокимович — Станцияның № 41 соңгу-да округу.
Забоев Леонид Алексеевич — Береговой чөөн таламы № 42 соңгу-да округу.
Байнара Елена Шияраповна — Шетинскийның барын таламы № 43 соңгу-да округу.
Кочетков Василий Андреевич — Шетинскийның чөөн таламы № 44 соңгу-да округу.
Гниломедова Раиса Степановна — Коммунал ажил-агыйның № 45 соңгу-да округу.
Губина Ольга Петровна — Лени-скаяның № 46 соңгу-да округу.
Осинцева Асияна Григорьевна — Кочетовтун барын таламы № 47 соңгу-да округу.
Норбу Хамжитпа Бажааровна — Кочетовтун № 48 соңгу-да округу.
Киселев Петр Тимофеевич — Красноармейскаяның барын таламы № 49 соңгу-да округу.
Чимба Тамара Дюрова — Красноармейскаяның чөөн таламы № 50 соңгу-да округу.
Светашова Елизавета Ивановна — Рыноктун чөөн таламы № 51 соңгу-да округу.
Дудкин Федор Николаевич — Ры-ноктун № 52 соңгу-да округу.
Женгилева Степанида Аркадьевна — Рабочаяның № 53 соңгу-да округу.
Ким Леонид Иванович — Сель-скаяның № 54 соңгу-да округу.
Ковалева Ульяна Селиверсто-ва — Комсомольскаяның № 55 соңгу-да округу.
Миняев Дмитрий Парфилович — Шевченко барын таламы № 56 соңгу-да округу.
Канунников Александр Ивано-вич — Болотныйның барын таламы № 57 соңгу-да округу.
Шегонин Александр Александрович — Соңгу таламы № 58 соңгу-да округу.
Чердынченко Галина Федоровна — Ленинскаяның чөөн таламы № 59 соңгу-да округу.
Зубова Галина Васильевна — Ленинскаяның төп № 60 соңгу-да округу.
Кендешиль Евдотия Седило-ва — Хемини чөөн таламы № 61 соңгу-да округу.
Манисменко Иван Антонович — Хемини № 62 соңгу-да округу.
Гневашева Валентина Алексее-вна — Песочнаяның соңгу таламы № 63 соңгу-да округу.
Котова Екатерина Егоровна — Сестриниң соңгу таламы № 64 соңгу-да округу.
Хертен Серен Бускуеровна — Почтаның № 65 соңгу-да округу.
Воронцова Надежда Николаевна — Почтаның барын таламы № 66 соңгу-да округу.
Кузмина Мария Павловна — Жылдың чөөн таламы № 67 соңгу-да округу.
Куренов Василий Васильевич — Кызылдың № 68 соңгу-да округу.
Микова Мария Васильевна — Ры-ноктун барын таламы № 69 соңгу-да округу.
Стрельников Николай Ивано-вич — Сельскаяның Төп № 70 соңгу-да округу.
Ишунин Николай Федорович — Сельскаяның барын таламы № 71 соңгу-да округу.

Лептенкова Зинаида Ивановна — Песочнаяның № 72 соңгу-да округу.
Таржа Тонгак Хорундович — Сестриниң төп № 73 соңгу-да округу.
Зайцев Дмитрий Павлович — Пе-сочнаяның мурнуу таламы № 74 соңгу-да округу.
Середин Александр Александрович — Чеховтун чөөн таламы № 75 соңгу-да округу.
Сайгутина Валентина Евдокимо-ва — Сестриниң чөөн таламы № 76 соңгу-да округу.
Зверева Алевтина Федоровна — Сестриниң мурнуу таламы № 77 соңгу-да округу.
Золотухина Елизавета Емелья-новна — Шык кедээниң № 78 соңгу-да округу.
Лыткина Антонина Алексеевна — Шык кедээниң барын таламы № 79 соңгу-да округу.
Сухинин Николай Галактионович — Хемини барын таламы № 80 соңгу-да округу.
Сувакин Олег Одеревич — Ленинскаяның барын таламы № 81 соңгу-да округу.
Борбан-оол Артем Сюрентее-вич — Топографский соңгу та-ламы № 82 соңгу-да округу.
Баркалова Зинаида Павловна — Чаа-туудун № 83 соңгу-да округу.
Шачина Галина Степановна — Топографский мурнуу таламы № 84 соңгу-да округу.
Бергер Семен Борисович — Топо-графский барын таламы № 85 соңгу-да округу.
Неумывальченко Александр Сте-панович — Рабочаяның барын та-ламы № 86 соңгу-да округу.
Коркина Вера Николаевна — Чаа-Рабочаяның № 87 соңгу-да округу.
Прочунов Павел Анисимович — Оравскийның № 88 соңгу-да ок-ругу.
Доржпазпа Доржу Абганович — Тууд-транспорттун № 89 соңгу-да округу.
Сундуй Ондар Самданович — Ал-гы заводтун № 90 соңгу-да округу.
Глубоков Александр Елисевич — Алгы заводтун мурнуу таламы № 91 соңгу-да округу.
Дутова Мария Степановна — Мурнуу-чөөн таламы № 92 соңгу-да округу.
Марин Владимир Андреевич — Мурнуу таламы № 93 соңгу-да округу.
Шарахоев Даваа Ойнович — Заго-родныйның № 94 соңгу-да округу.
Хертен Салды Усупович — Ка-менскийның № 95 соңгу-да ок-ругу.
Крыцын Николай Федорович — Улут-Хемини № 96 соңгу-да ок-ругу.
Самойленко Андрей Максимо-вич — Заречныйның № 97 соңгу-да округу.
Воробьев Виктор Алексеевич — Горныйның № 98 соңгу-да округу.
Серен Сергей Полупаевич — Тракторный № 99 соңгу-да округу.
Полова Мария Матвеевна — Тууд-заводтун № 100 соңгу-да округу.
Тонких Дмитрий Федорович — Набережнаяның № 101 соңгу-да округу.
Яковлева Евдокия Васильевна — Автоостановканың № 102 соңгу-да округу.
Рязанов Фоей Кырпанович — Элегес-Асымның барын таламы № 103 соңгу-да округу.
Чанзан-оол Салгак Кадироло-вич — Элегес-Асымның төп № 104 соңгу-да округу.
Монгуш Виктор Семенович — Элегес-Асымның чөөн таламы № 105 соңгу-да округу.

АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕДИНГЕ СОНГУДАЛАР ТАЛАЗЫ-БИЛЕ ХООРАЙНЫҢ СОНГУДА КОМИССИЯСЫ.

МОСКВА. Эрте-билгилер фильминин чаз киностудиясынын Химкилерге туруп тургузар бажынын төлөвдөткөн «Гипрокино-полиграф» институту аймадап кылган. Бистин бугурулгелеринин, кедээ ажил-агыйыстын, эртемин, техниканын болгаш кул-туранын хөгжүдөлгөсүн көргөзгөн эрте-билгилеринин болгаш өө-редилгенин фильминин маңаа тырттырылап турар болур.
Чурукта: эрте-билгилер фильминин киностудиясынын чаз бажынын төлөвдөткөн.
Фото Н. Грановскийнин СЭТА-ның фотохроникасы.

ШКОЛА АЖЫЛЫНГА УДУРТУЛГАНЫ ЭКИЖИДЕР

(Көдө Советтин сессиязындан)

Сүт-Хөл районун Хер-Тайга кө-дө Советиниң чоқта чаз болуп өрткөн XIII сессиясында чед-чыл школаның өөредилге-ки-зиңилгелерин ажилында дугайында директор өм Белек-Байрмның пест-келин диниң чугааламашка.

Өөредилге чылыгы школаның бе-леткээр, колхозчу араттарың уру-ларын школага хаара тулар тала-зы-биле чамдык чедилгилер бар-да болза, ол-шоланың өөредилге-кизиңилгелерин ажилында улуз четпестер барын сессия демдегел-ген.

Школаның өөредилге шынары ө-редилге чылыгы бирги улдуунда чүгө 70 хуу, ийги улдуунда 79 хуу болган. Ийгилик 5 «б» 6 «б» класстарының өөредилге ийги улдууда чүгө 40-50 хуу күөстөткөн, школа инитиин-биле 50 хире өөреникчилер багыт демдектерин болуп турар. Бо чет-пестерин болуп турарын колхозчу чылдаганын хамыктың мур-нунда чамдык башкыларын пест-гоктун дуржуугаа чедилген.

Интервиста чурттал турар өө-ренкчилерин ажилында, ийги-хеп чедир хандыртылган, интервиста арыт-теверин байдалын ди-рекция чери хынап көрбей турга-нын өөреникчилер үр үе иш-тике чунар бажыга кирбей, хирит хептерин солбай турган-нар.

Школаның олар мажын дирек-ция чери камналга чок чарыдаа-

нын ужурунда өөреникчилер соок класстар инитиге кышкы тон-нарың кичээлдер ужура тавар-жип турганнар.

Чамдык башкыларын талзын-дан хей-инитиге үлгөр чок чорун көргүзүп, совет башкынын чур-мун хамдып, эртинги баж артын-чымы болур аргаалар чорукка сун-дугун турганын фактылар бар. Чизе, анык башкы Шулуужа ол-шолго аймадап, үр болбай-на аргаалар баж чорун көргүскөн. Эңир аргаалар алган, өмчн өш Очур-оолду чылдаган чок черге ол өтөп каан. Ажылга өзирк үнөр чорукту интернат өргөдөкчи Би-че-оол хааа өөс болуруп келген. Аргаа «сундугар ийги баж чорук директор Белек-Байрмның тал-зында барын сессияны кичээл-лери баж демдегел турганнар.

«Ишкн» болжолдуу баштаа че-ринден школаның олар мажын бе-лүз аргаалар хандырарын үргүл-түрүктөдир турарын, а ол иш-каш школаның ажилында дуула-жарыкче моолук кичээлгөй сал-бай келген сессияга депутаттар четпес деп демдегелген.

Школаның ажилында өлөрттөн-ген четпестерин дарий ууткап, өөредилге-кизиңилгелерин ажилы чогутур бедик демдегел-ген чедир өөреникчилер хамы-рын көдө Советтин күөсөмүгө сессия айткан.

М. ОЧУР.

Хүлээлгелерин күөстөкөн

ЧАДАНА. (Телефон-биле). Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозу-нун механизаторлары чазы тарыл-га белекчес талзы-биле соци-алистик хүлээлгелерин чедилгилерин күөстөкөн. РСФСР-ниң Дөди Советиниң болгаш чер-чер Совет-ринин соңгу-даларының хунуңе чедир бүгүл «ДТ-54» деп 6 тра-кторларын, «ДТ-24», «ДТ-14» деп 2 тракторларын, 6 тракторлар а-лазынарын, 9 саялаарын, 62 трактор илирлерин септен доос-кан. Ажыл үдө тараа шөдөрине өдөк төгүшкүнү чорутуп турар.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

«Кызыл тараачын» колхозтун хойжулары малдың чаш төлүн бү-рүн камгалап алырын хүлээлгелер-нөр. Херек кырында күөсүлде багыт өөс чоруп турар. Өшкү кадарчымы Кара-Сал Уйунарын 152 «шкүлдер-ин» 156 аавыларын, хойжуларын Донгак Суван — 200, Монгуш Де-лгер-оол — 312, Донгак Кемен — 93 хураганнарын чидирит чокка ажаан алган. Кара-Сал ферманын чаз төртүткөн 22 баяалар бү-рүн ажаан алдынган.

СССР-ниң Чазаның АКШ-тын Чазанга нотаы

Март 2-де СССР-нин даштыкы херектер министри А. А. Громыко АКШ-тың СССР-де Ола болгаш Бүртү эргелит элчини А. Томпсон-ну хүлөп алган болгаш АКШ-тын Чазаның февраль 16-дагы нота-зынга хары кылдыр Германия-биле Тайбын керээни чарарыга болгаш Барын Берлинде ажелел йоу-чуруну ууткаарыга хамаа-рыштырган Совет чазактын АКШ-тын Чазанга нотанын ажаа дамчы-дын берген.

Ол-ла хүнде СССР-нин Чазанын чогутур ноталарын Великобритания-нын СССР-де Ола болгаш Бүртү эргелит элчини Т. Райлине болгаш Францияның СССР-де Ола болгаш Бүртү эргелит элчини М. Дежанга дамчыдып берилген.

Герман Тайбын керээни чарар дугайында болгаш ол сорулга-биле Германия-биле дайынга киришкен күрүлелериниң тайбың конференция-нын чымдырар дугайында база ол ишкан Берлинде байдалды чо-гумтулар дугайында Совет Ээле-линин төдөргай саналдарына АКШ-тын Чазаның нотанын хары бер-бей турар-дыр деп, Совет чазак-тын нотазында айткан.

Германия-биле холбашкан чугула айтырыгын талзы-биле дөрт кү-рүлелериниң кады ажилдажылга-кап өгөл кирериниң аргаа а-лаа бар. Ийги аргаа герман Тайбын керээни чарар ажилың турар. Тайбын керээни бугулар ГДР болгаш ФРГ боттарында бир дөмөй хүлээлгелерин алгалаан турар ийик, ол хүлээлгелер герман или-тарманын капат төртүткүлүн бол-дурбас ийик, ол чорук ийи герман күрүлелериниң тайбың хөгжүрүлү-сүрүн хандырар болгаш улустар-нын дайынны човаланың ажилы-ндын хостаар ийик дөмөй Совет Чазактын нотазында оналап дем-дегелген. Германияны каттыштыра-рынын айтырын ап көргөп, ийи герман күрүлелериниң херектеринге холгаарлап болбас болгаш баж кат-тыжарынын айтырын шийтир-лээрде ол күрүлелерин кым-даа со-луз болбас, ол айтырыгын немец-тер боттары шийтирлэп болур бол-гаш шийтирлээр-даа ужурулгала-деп санап турарын Совет Чазак бо-луп нотазында баж катан меде-гелген.

Демилитаризацияттынган Барын Берлин хоорайның хамаарышпас эргезин, а ол ишкан барын бол-гаш чөөн чүк чурттары-биле эрге-жок чугула салгы, культура бол-гаш өөс-даа харылааларын хан-дыр талзы-биле улустар аразы-нын магадылаанын кылыртыга улуз күрүлелер боттарының бүгү-ле өр-гөс-биле болгаш ат-алдары-биле кирип болулар дөмөй совет но-тада айткан. Кайы-кайымында таарымчалыг дугурулгалаан чара-рыңче элдер төлөдө, магадылаалар дугайында айтырын өөс-даа со-луз болбас, ол айтырыгын немец-тер боттары шийтирлэп болур бол-гаш шийтирлээр-даа ужурулгала-деп санап турарын Совет Чазак бо-луп нотазында баж катан меде-гелген.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс Барын чүте динпа-лып тургулар кыжаныншына-рын артында өөс-чөпсөк хереклээр дээр орадажымын илалтып-ла чаштынып турар чүе болза, ону ийичаарын диттигипкен кым-даа ки-жи чаз дайынны өөсүткөн дөмөй кижи төрөлеткенин мурнуга аар харысаалганы чүтөөн турар ужураг деп, нотада демдегелген.

Болушкуннарын айымдыг чо-рулугаа болдурбас төлөдө ажыктыг хемчеглерин дүрүн ап чорудары ап казангымын-даа артык эргезок чугула деп Совет чазак айттып турар. Он ужурунда күрүн ажилдажыларын өп-не бедик демдегел ужуражымын дугайында болуп саналын совет ча-зак база катан тилүрүп турар.

Германия-биле Тайбын керээни чарар, а ол ишкан Барын Бер-линде даштыкы ажелел-биле хол-баштыр тургустунган чогумчалыг өөс байдалды чайлажырыңе калы ап чорудар дугайында оларга кири-ген саналдарын чазактар башты-нары чугаалажып көөрлөр дөмөй Совет чазак барымдаалап турар деп, нотада чугаалаан.

Чөвүлел хураала дөрт күрүлелер-биле чергелештир тилгери агрес-сиядан аар котараларга өң баш-тай-ла таарымшылган болгаш Гер-маниянын котаралары күрүлелер бо-лур Польша, Чехословакия ишкан соңугураалды чурттар база кирип ужурулгала деп Совет чазак санап турар. Германия-биле Тайбын керээни чарар дугайында болгаш Барын Берлин дугайында айттыгы-ны чугаалажып көрлө чазак-тар баштынарынын чөвүлел хура-алында ГДР-ни-даа, ФРГ-ни-даа тө-лөдөттүргөн турар ужураг деп, Совет чазак база санап турар. Мур-нунда-ла салын ундурт тургулаан өөс-даа айтырылар чазактар баш-тынарынын чөвүлел хураалында чугаалажып көрдүгүн туруп бо-лур ийик деп, совет нотада база айткан.

Бир өөс барын таламы күрүлелерин чазактары чазактар баш-тынарынын чөвүлел хураалын кириптегиле ам-даа белег өөс бо-ла, Германия-биле Тайбын керээни дугайында болгаш Барын Берлин дугайында айттыгы-ны чугаалажып көрүлде СССР-нин, АКШ-тын, Великобританиянын, Франциянын, Польшанын болгаш Чехословакиянын даштыкы херек-тер министрлериниң чөвүлел хура-лын чымдыларын туруп болур ийик деп Совет Чазак санап турар. Он-биле калы ол чөвүлел хураала ГДР-ни болгаш ФРГ-ни төлөдөттүргөн турар дээр дугайында АКШ-тын, Великобританиянын болгаш Фран-циянын чазактарынын саналдары-биле болуп чөвүлел чөвүлел хура-алын Совет чазак медегелген.

Даштыкы херектер министрлериниң Чөвүлел хураалының ажилдарына ийи-үш аялардан хей өөс хуусаа-нын доктаалары ажыктыг деп, Со-вет чазак санап турар.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чазактын санап турарын нотада айткан.

Бир өөс АКШ-тын чазак чазак-тар баштынарынын ужуражымы-кыныга белег өөс болза, үстүндө хуусаада болгаш айттыгын чеге-даштыкы херектер министрлериниң чөвүлел хураалын саналдаптыган өөс-биле чымдыларын Совет чазак санап турар деп нотада чугаалаан.

Чазактар баштынарынын чөвү-лел хураалы бо чылдын апрельде Венгала азы Йеменага чымдырып болур ийик деп, Совет Чаз

ЧЕДИ ЧЫЛ ПЛАНЫН ХУУСАА БЕТИНДЕ КҮҮСЕДИР ДЭЭШ

(Көдөз ажил-агый ажилдакчыларының област чөвүлел хуралындан)

Нарын дүктүг хой ажилын сайырадыр

Март 5-те болган Тыва автономнуг областың көдөз ажил-агыйның мурнакчыларының чөвүлел хуралы улуг сорук киришининиң, бедни илпейлиги болгаш ажил-ишчи байдалга эркен. Областың көдөз ажил-агыйның ажил-ишчилери коммунисттик тургузушкунун улуг чаагай программаны амыдыралга ботандыраар дээш эрес-шудургу демисениринге дайынчы белегин болгаш быныг туруштуун хурал көргүскөн.

«СЭКП-ниң элчег чом XXI съездининиң шийтпирлери-биле холбаштыр 1959 чылда областың көдөз ажил-агый ажилдакчыларының сорулгаларының дугайында» чөвүлел хуралга илеткелди СЭКП обкомунун бирги секретары эш С. Н. Тока кылган.

СЭКП-ниң XXI съездининиң ямгы үениң шыларангай политиктиг болушкуну, бистиң чуртувустун хөгжүлдэинге чаа үениң—коммунисттик нийтиелдин тудушкунун калбартып чорууда үениң эгеи болуп төөгүгө кирер улуг ужуз-дузазын илеткелчи чугаалаан.

СЭКП-ниң XX съездининиң шийтпирлерин боттандырышсаан, областың ажилчы чоннары, оон иштинде көдөз ажил-агыйның ажил-ишчилери 1958 чылда чер ажилын болгаш мал ажилын хөгжүдөр, көдөз ажил-агыйның продуктуларын күрүнеге белеткээр талазы-биле кыдыг чедишкенирин болгаш, чеди чылда болгаш оон бирги чылы—1959 чылда нандыг сорулгалары салып турарын эш Тока чугаалаан. Оон ыңай көдөз ажил-агыйның янзы-бүрү адырларының талазы-биле чер-черлерде тургулаан болгаш ам бар турар четпестерин, оларны ууттаарынын хемчеглерин, салдыгын сорулгалары нандыг аргалар-биле, кыдыг организастиг хемчеглер-биле чедип алырын илеткелчи кончук тодаргай чугаалаан.

Хуралга шупту 16 киши санал берген.

Чөвүлел хуралдың киришкенинде областың көдөз ажил-агыйның бүгү ажилдакчыларына 1959 ажил-агый чылында бедиткен хүлээлгелерлиг кыйгырыгын хүлээп алган.

1958 чылда бедик көргүзүлгери дээш көдөз ажил-агыйның элээн хой мурнакчыларын өрткентиг чүүлдер-биле хуралга шаңнаан.

Колхозчу суур сайырап турар

— СЭКП-ниң XXI съездининиң төөгүдүг шийтпирлеринге сорук кирген бистиң колхозтун кезигиңиң чаз-чаа ажилдарын кыл берген—деп, Чөөн-Хемчикте «Искра» колхозтун даргазы эш Доктугу саналын өгөдөш, колхозтун чаагай-жыды хөгжүп олурар тулуг суурну чугаалаан.

Колхозтун төвү — Бажым-Азак сөөлүгү каш чыдарың иштинде чыгыс аай хевиринг чаз-чаа тулгаларың улуг колхозчу суур апарган. Ында клуб, библиотек, радио тоңаа, элестростанция, жужуга бажың, доктаамал ажилдаар уругдар аялган, уругдар сады, чүвар бажың, столовая, ортумаа школа болгаш өскө-даа тулгалар бар. Уругдарың аялган 3 хурга чедир тургускан соода уругдар садыңче бээр, анаа школа назымың четкеже чедир турар. Баш чыл бурунгаар кидис өгөргө чурттап, көжүп чораш 308 өргөдөр ам чылыг, чырык бажыңарже шилчип кирген. Ычанган колхозчуларын

Оон ыңай эш Доктугу саналыңа эт бүдүрерин көүдөдир дээш хаваннарын, бора-тоолаларын өстүрүп турарын болгаш кукуруза тарымың 109 га черинг хараганын аштааш, өдөк, хүл төгери-биле шалычыңа неделады чарлааның болгаш амгы чеди чылда колхозтун мал ажилын чугаалаан.

Көдөз ажил-агый продуктуларын хөйну бүдүрер

— Тус-тус бригадаларың, фермаларың болгаш нийти колхозтун 7 чыл планың колхозчулар чугаалааш көргөн болгаш бажылаан — деп, Каз-Хем районун «Тилеке» колхозунун даргазы эш Зайцев чугаалаан. Бистиң артезианс тараз бүдүрерин көүдөдир соруга-биле тарылга шөдү 7000, оон иштинде аш-чөмүн кол кукуруза—кызыл-тасты 4500 гектар чедир пал-бартымы 7 чыл планыңа көрдөгөө. Оон-биле кады мал чөм кукурузаларың тарылга шөдү бээ калбарар. Ол-ла үениң иштинде кукуруза тарылааның шөдү 500 гектар чедер, оон гектар бүртүгүдөн нотаан массаның дүжүдүн көүдөдир. База тараз кукурузаларының дүжүдү амгы турганында дыка көүдөдир.

1958 чылда 124 гектар люцерна тарыттыган, оон гектар бүртүгүдөн 40 центнер дүжүдү адыганын. Чыл-чылда оон тарылга шөдү калбартыр болгаш дүжүдүн бедилер. Чеди чыл планыңа эт бүдүрерин 5 катап, дүктү 4 катап көүдөдир, сүттү 800 тонна чедир деп турарын эш Зайцев чугаалап турар.

Колхозчуларын материалдыг амдыралын болгаш культуруг деңгелин бедидериниң айткыры шийтпирлетиңиң келген, бо чылдың январьдан өгөдөш колхозчуларын күш-ажылың күш-хүнү чокка ашпа-биле төлөвиринче шилчээни оларын материалдыг согуруларың бедитиң, нийтинин ажилыңа илпейин көдүрүп турар. Чеди чыл дүжүдүдү күш-ажылың бүдүрүшкүдү 60 хуу, боттүг ажил төлөпү 56 хуу өдөр.

Эт бүдүрерин көүдөдиринге база бир чугула чүү—куш ажилы болур. Артел 1959 чылда болуңуң инкубаторун тургускан, 15000 чургаларын, 1961—1962 чылдарда 30—40 муң чургаларын чыгалдырар.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): Эрзин районун «Чаз орук» колхозунун саанчызы Л. Минья, Хакас автономнуг областың «Июский» совхозунун директору К. Ковок, ол-ла областың «Московский» совхозунун кол зоотехниги Н. Романова, Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозунун даргазы М. Доктугу, Хакас областың Алтай районун «Коммунизм орук» колхозунун хойжу В. Сафьянов оларын хуралдың чыгаралашканың үзүндө чугаалажып турары.

Фото С. Феоктистову.

бажыңар-биле хандырап айткыры шийтпирлетиңиң. Колхоз ам чаа гостиницаны түдүп турар. Анда баш дүгү чүгүр чаз база турар.

Колхозтун чазаныңа мастерскаяны ажилын СЭКП обкомунун У пленумунун доктаалын күүсөдиринче угадырарган. Мастерскаяга 180 сандаларын, 30 стодарын, 120 тон аксимиштарын чалаан, колхозчуларга саткан. Колхоз 40 тонна чугайын өрттөткен. Ам колхозчулар бажыңарын чугаалап ап турар. Бо чылын 140 муң туубуну бүдүргөн, колхозчуларын шупту бажыңарын болгаш өскө тулгаларын печалар-биле хандырап.

Оон ыңай эш Доктугу саналыңа эт бүдүрерин көүдөдир дээш хаваннарын, бора-тоолаларын өстүрүп турарын болгаш кукуруза тарымың 109 га черинг хараганын аштааш, өдөк, хүл төгери-биле шалычыңа неделады чарлааның болгаш амгы чеди чылда колхозтун мал ажилын чугаалаан.

Ветеринария эртемниринг кандалы эш Кызыл-оол саналыңа база нарын дүктүг хой ажилын чугаалаан. Областың мал ажилында кол черин хой ажилы эелен, оон саңы-даа, орулгазы-даа хөй. Областың колхозтарында нарын дүктүг хойларын өстүрерин 1954 чылда өгөдөш болгаш ам үдө 180—200 муң баш хире мериностар бар. Оон түнелдинде 1957 чылда обласка нийти дүк кыргыламың 960 тонна турганындан эртен чылын 1300 тонна болган. Өвүр, Эрзин болгаш Тес-Хем районнарың колхозтарының, мал ажилында адыр орулгазың 70—90 хууу хой ажилындан кирип турар. Өвүр-«Торгалыг» колхоз 1955 чылда

Чөөн-Хемчик районун «Октябрь» 30 чылы» колхозунун мурнакчы хойжу эш Лопсан-оол коммунисттик партияның, Совет чазактын улуг сагыш салышкынының болгаш дузаламчынының ачымы-биле эртен чылдарда нийтинин ажил-агый чедишкенин хөгжүп, колхозчуларын материалдыг болгаш культуруг амдыралы өйжиг келгенин демдегээш, болуңуң ажилың дугайын чугаалаан.

Оон колхозу 1947 чылда тургустунарда, чүгө 1215 баш мадыг, шоолуг хөй эвес тарылга шөдүг, артедидиң орулгазы чүгө 14000 рубль турган. 1958 ажил-агый чылының түнелдинде, оон орулгазы 3 миллион рубль четкен, нийтинин малы 17 муң баш, тарылга шөдү 3000 гектар болган. Тракторларын, комбайнларын, кээ-дө ажил-агыйның өскө-даа техниказын, чөпсөк-хөреседерин сатип алган. Колхоз эртен чылын күрүнеге тарааның иланган 5 катап хөйну дузалаган, мал чөмөвириниң белеткелчинин планың күүсөткен. Колхозчу калдар өскөн.

Хойжу эртен чылын хөйну ийн кезек кылдыр үскөн, ырак болган чок олардага организастиг кадарын, ажаан турган. Ында хөй не-медче кем, кажалар-биле хандырттыган, ычанган ол чылын 100 хойдан 140 хураганын алып арталып болган. Амгы үдө оон ажаалдында төрөөн 301 хойдан 309 хураган илди алганын. Мал ажилының тускай эртемниринг чеди боттүг дуза. Көргүскениңиз

Тес-Хем районун Ленин аттыг колхозунун даргазы эш Биче-оол саналыңа мадың баш санын өстүрер, мал ажилының продуктуларын бүдүрер болгаш күрүнеге сатар талазы-биле 1959 чылда сорулгаларын чугааламшаан, нарын дүктүг хой ажилыңа доктааган.

Колхозтун мал ажилында кол черин хой ажилы эелен турар. Тус черин хойларын нарын дүктүг уксааже экижидер ажилы дүгөдөдир херек. Колхоз 1958 чылда хөй бүртүгүдөн ортууза-биле 1,7 кг дүк алган турда, меринос хойлар кадарган чамдык хойжулар 2—3,7 кг чедир дүктү алган чорук нарын дүктүг хойларын артык орулгазын бүдүрөткен. Колхоз чеди чылдың төнчүзүндө 60 муң баш хөйну болур.

Олардага сүг кончук негетинин турда, 13 суукту казып өгөдөш, чангызың-даа доосойн; колхоз-биле чарган керээни күүсөтпейн турары дөш даг өспөдидиңиз, хөй ажилыңа чөтүрү кичээтпей салбайн турары дөш областың көдөз ажил-агый өргөдөлиңиз, дүжүдүг-да станцияның ажилдакчыларын эш Биче-оол шүгүчүдөш. Нарын дүктүг хөй ажилын хөгжүдөр талазы-биле көдөз ажил-агый өргөдөлиңиз тодоттай план бедик чөт, оон ажилдакчыларын нарын дүктүг бүдүрүшкүдү-биле кайы олурары шын эвес. Меринос хойларга бөдүң дүктүг хойлардан ийн катеп хөй чөмөригө едичиңиз херек. Ычанган эки ажаар, чөмөгөр болза олар хөй дүктүг, эст-түг болур.

Эрзин районун «Чаз орук» колхозунун даргазы эш Тамчы 1958 чылда мал ажилының продуктуларын күрүнеге сатарын планнарын бүрүн күүсөткенин база колхозтун орулгазы эртен чылын 2941 муң рубль чедир өскөн партия биле чазактын сагыш салышкынының, көдөз ажил-агый продуктуларын сатар эртен угадырарганын улуг ролдуг болганын демдегээш, колхозка хөй ажилы хөй орулгазын болуп турарын болгаш хөйну уксааның экижидер чугаалаан. Эртен чылын мал ажилының орулгазың 67 хууу хойдан кирген. Хойларын козукаан экижидерин 1956 чылда доктаан өгөдөш болгаш ам үдө хөйну 17 хууу меринос аларган.

Нарын дүктүг кошулар-биле хөй ажилын эртериниң ийги салгалга чедир сүмени барымдаал турган, чөмөкү ийн чылдарда хөвүстүң кол кезин хайнак бол-дур бис—деп, өрөтөр дидим ме-дегээш.

Колхозтун малының баш саны 30 муң чедип турда, чүгө чыгыс ортумаа эртемниг мал эчини бар, а эскелери чартык ай хире хуу-саада түр өрөдип алган практиктиг кижилер болур. Олар малыңа нарга уаг дуза чедирп шыда-байн туралар. Бо байдалы өрө-рин көргөн, бир дөдү эртемниг эчини бээрин, ветеринария уса-тогун тургузарын чөпсөөрүн эш Тамчы база саналдаан.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): Эрзин районун «Чаз орук» колхозунун саанчызы Л. Минья, Хакас автономнуг областың «Июский» совхозунун директору К. Ковок, ол-ла областың «Московский» совхозунун кол зоотехниги Н. Романова, Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозунун даргазы М. Доктугу, Хакас областың Алтай районун «Коммунизм орук» колхозунун хойжу В. Сафьянов оларын хуралдың чыгаралашканың үзүндө чугаалажып турары.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): Эрзин районун «Чаз орук» колхозунун саанчызы Л. Минья, Хакас автономнуг областың «Июский» совхозунун директору К. Ковок, ол-ла областың «Московский» совхозунун кол зоотехниги Н. Романова, Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозунун даргазы М. Доктугу, Хакас областың Алтай районун «Коммунизм орук» колхозунун хойжу В. Сафьянов оларын хуралдың чыгаралашканың үзүндө чугаалажып турары.

Фото С. Феоктистову.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Фото С. Феоктистову.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун хову бригаданың бригадир К. Очур-оол, Эрзин районун «Кызыл салдыс» колхозунун хойжу К. Парыс-хөө, Сүт-Хол районун «Алдан-Маадыр» колхозунун саанчызы М. Оолак.

Фото С. Феоктистову.

Чурукта: (солгай талазындан он талазынче): бирги одуруда—Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун саанчызы К. Чылаанмай, Току районун «Совет Тыва» колхозунун малчыны Б. Дажырган, Чаз-Хол районун «Найрал» колхозунун ногаа ажаакчызы Т. Селюк, Сүт-Хол районун «Бора-Тайга» колхозунун хову ажилдакчызы М. Кызыл-оол; ийги одуруда — Чөөн-Хемчик районун «Большевик» колхозунун саанчызы О. Барымаа, Чаз-Хол районун «

TC-00698.